

Lunds universitet
Sociologiska institutionen

Jag skäms om jag inte förstår språket

En studie om arabisktalande kvinnors erfarenheter av att integrera sig i Sverige

Författare: Zai Etewi

Kandidatuppsats: SOCK10

Höstterminen 2022

Handledare: Marie Sepulchre

Abstrakt

Författare: Zai Etewi

Titel: Jag skäms om jag inte förstår språket

Kandidatuppsats: SOCK10

Handledare: Marie Sepulchre

Sociologiska institutionen, höstterminen 2022

Denna uppsats har syftet att undersöka arabiska kvinnors erfarenheter och upplevelser av integrationen i Sverige. Detta uppnås genom en kvalitativ metod och semistrukturerade intervjuer med fyra arabisktalande kvinnor och sker med hjälp av följande frågor: Hur ser arabisktalande kvinnor på innebörden av integration? Hur ser arabisktalande kvinnor på resurserna till att lära sig språket och integrera sig? Hur upplever arabisktalande kvinnor processen av att integrera sig? Hur handskas arabisktalande kvinnor med utmaningarna av att integrera sig?

Materialet har analyserats tematiskt och utgått ifrån teorier kring Pierre Bourdieus (1986) kulturella och sociala kapital, Erving Goffmans (2011) stigma samt Fredrik Barths (1989) barriärer för att förstå och tolka deras berättelser. Studien visar kvinnornas gemensamma erfarenheter och upplevelser men även deras olikheter. Det som höll samman kvinnornas berättelser var temat om språket, där de delade liknande tankar kring vikten av språket men även möjligheterna till att lära sig det. Kvinnorna tenderade även att falla in på ämnet att vara en god eller dålig invandrare. De uttryckte förekomsten av en barriär inom deras integrationsprocess som kunde ses som ett hinder för framgång inom integrationen.

Sammanfattningsvis så visar studien att språket är något som kvinnorna känner ett behov av att ha med sig inom deras integrationsprocess. Men även att kvinnorna behöver möta och handskas med många utmaningar inom den processen för att nå målet, målet att vara integrerad.

Nyckelord: Integration, Kvinnor, Arabiska, Språk

Innehållsförteckning

1.0 Inledning	5
1.1 Syfte och frågeställning	6
1.1.1 Begränsningar	7
2.0 Bakgrund	7
3.0 Tidigare forskning	8
3.1 Språkrav	8
3.2 Bakgrundens betydelse	9
3.2 Språkets betydelse	10
3.3 Media och integration	11
4.0 Teori	13
4.1 Stigma – Erving Goffman	13
4.2 Ethnic groups and boundaries – Frederik Barth	14
4.3 Kapital – Pierre Bourdieu	15
5.0 Metod	17
5.1 Urval	17
5.2 Val av metod	18
5.3 Genomförande	19
5.4 Arbete med material	20
5.5 Etik	21
5.6 Analysmetod	22
6.0 Analys	22
6.1 Den goda och den dåliga invandraren	22
6.2 Språket har en viktig roll	24
6.3 Avsaknaden av svenska vänner är den stora barriären	27
7.0 Diskussion/slutsatser	30
7.1 Vidare forskning	31
Referenser	32
Bilagor	35

Förord

Först och främst vill jag börja med att tacka min handledare Marie Sepulchre som har funnits där för att hjälpa mig under uppsatsens gång. Du har varit ett stort och viktigt stöd för mig under tiden som jag har skrivit min uppsats. Tack!

Jag vill även tacka mina vänner Cornelia Niring samt Josefina Palmenia Linder för att ha stöttat mig, lyssnat på mig och motiverat mig under mitt arbete med uppsatsen.

Slutligen vill jag tacka kvinnorna som bidrag till denna uppsats empiriska material.

1.0 Inledning

Med bakgrund av valet 2022 så har invandring varit ett hett ämne som har diskuterats mycket inom samhällsdebatten. Det har funnits tidningsartiklar och debatter om hur våldet och den höga kriminaliteten i Sverige har orsakats av den dåliga invandringspolitiken. Samtidigt så har partierna skapat ett flertal vallöften om att hitta lösningar till hur man kan få segregationen att minska och gängvåldet att försvinna från våra gator. Till exempel så har Sveriges migrationsminister Maria Malmer Stenergard sagt i en intervju med Dagens Nyheter, vintern 2022 om hur hon känner ett stort ansvar om att snabbt vända det som hon ser som en misslyckad utveckling av migrationen och integrationen (DN, 2022).

Den negativa synen på invandringen har präglat det svenska samhället och media de senaste åren. Kravet att kunna det svenska språket har ansetts viktigt för att integrera sig i det svenska samhället och setts som en självklarhet för att få integrationen att fungera.

Exempel på när detta tydligt visas inom politiken är när partier så som Socialdemokraterna (2022) skriver i sin partipolitik för integration att högre krav för språk och utbildning ska ställas. Språket blir därav ett centralt problem för integrationen. Partiet Moderaterna visar även på liknande tankar om hur språket är en viktig del av integrationen och skriver i sin partipolitik om hur de satsar på att införa skarpare språkrav. De vill även se till att personer som inte uppnått deras individuella kunskapsmål inom SFI ska få minskat bidrag (Moderaterna, 2022).

Under sommaren 2022 uttalade Sveriges förra statsminister Magdalena Andersson sig i detta ämnet. I en intervju med Dagens Nyheter säger hon följande:

” Vi vill inte ha Chinatowns i Sverige, vi vill inte ha Somalitown eller Little Italy, vi ska bo blandat med de olika erfarenheter som vi har. Vår utgångspunkt är ett samhälle där man lever tillsammans med olika bakgrund, olika erfarenheter och olika inkomster och möts ”

(DN, 2022).

Att folkgrupper inte ska bo i grupp i samma områden då det leder till svårigheter att integrera sig är något som har tagits hänsyn till. Även kritik om att inte kunna det svenska språket har lagts fram och partierna på högerblocket har genom en skriftlig överenskommelse avtalat om begränsningar till möjligheter för tolk inom vården för att minimera kostnader men även för att man ska motiveras för att lära sig svenska (Tidöavtalet, 2022).

Men vad är egentligen betydelsen av begreppet integration och varför används det som argument endast när personer från till exempel Mellanöstern eller Afrika inte talar svenska eller väljer att bosätta sig i ett område som är invandratät?

I Sverige så är det många som väljer att inte lära sig svenska, att en person som bott i landet i flera år och talar engelska i mataffären har inte ansetts vara ett problem. Men när en liknande situation sker i till exempel en förort där arabiskan används, så anses det vara problematiskt och ett hot mot integrationen (Bucken et al. 2020).

De flesta invandrare i Sverige har kommit hit utan förutsättningar, utan kunskap om språket likaväl kulturen. Den svenska kulturen har därav varit något som är främmande och då sker det per automatik att personerna i fråga drar sig till det som känns familjärt (Berghner, Aronson, Enell, 2020). Det kan handla om ett invandratätt område där de talar samma språk och har samma värderingar. Det kan också handla om en vänskapskrets, där en person som har samma bakgrund som sig själv kan anses förstå personen bättre. Därav kan detta kopplas till att dessa människor dras tillbaka till sin kultur (Berghner, Aronson, Enell, 2020). Att man som individ tar sig till ett nytt land med nya värderingar och ett nytt språk är redan svårt men att sedan förväntas titta bort från sin sociala miljö som de har haft i sina hemländer blir allt svårare. Detta gäller då i både språk och vardag (Berghner, Aronson, Enell, 2020).

Med anledning till de stora diskussioner om vikten att kunna tala svenska när man bor i Sverige är det intressant att undersöka upplevelser av personer som inte gör det eller som är flerspråkiga. Denna uppsats ska därför undersöka upplevelser av vägen till att integrera sig i samhället. Då anser jag att det är relevant att belysa det och få en bättre förståelse för deras resa. Detta är även relevant för att förstå integration och invandring ur ett annat perspektiv än det negativa som media kan presentera för oss.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med denna uppsats är att undersöka de språkliga och samhällsliga upplevelser och erfarenheter som arabisktalande kvinnor möter på vägen till att integrera sig i Sverige. Studien kommer att utgå ifrån fyra olika frågeställningar som är följande:

Hur ser arabisktalande kvinnor på innebörden av integration?

Hur ser arabisktalande kvinnor på resurserna till att lära sig språket och integrera sig?

Hur upplever arabisktalande kvinnor processen av att integrera sig?

Hur handskas arabisktalande kvinnor med utmaningarna av att integrera sig?

1.1.1 Begränsningar

Genom att välja kvinnor som talar arabiska så skapar jag begränsningar inom denna uppsats då jag kunde ha studerat män eller studerat personer som talar andra språk. Jag är medveten om den begränsningen och väljer att ändå utgå från de valda kriterierna. Jag anser att det är bra med en avgränsning för att det kan finnas fler likheter och skillnader att fokusera på då kvinnor som kommer från samma delar av världen kan ha fler gemensamma erfarenheter.

2.0 Bakgrund

Då språket är ett aktuellt ämne inom diskussionen kring integration så har ett förslag tagits fram av den svenska staten som träder i kraft den första januari 2025. Förslaget är i enlighet med ett utredningsuppdrag som gäller språk och samhällskunskaps krav för ett medborgarskap i Sverige. Kraven för att få ett svenskt medborgarskap ska mätas av ett prov och det ska gälla alla personer mellan 16 och 66 år gamla med dispens för bland annat funktionsnedsatta personer eller andra personliga förhållanden (SOU, 2021). Invandringen till Sverige började redan på 1930-talet och fortsätter än idag. År 2016 hade Sverige högst antal invandrare komma till landet med 163 000 personer från främst Syrien. År 2020 så invandrade 82 000 personer till Sverige och år 2021 var det 90 000 (SCB, 2022).

I Sverige så har man även fem olika nationella minoriteter och minoritetsspråk. Personer som tillhör en minoritet har då stärkta rättigheter inom flera områden. Bland annat så har man en rättighet att få använda sig av sitt språk i kontakt med myndigheter och språken ska skyddas och främjas. Alltså är det viktigt i Sverige att se till att personer som talar en av dessa nationella minoritetsspråk får rätten att lära sig, utveckla och använda sitt språk (Socialstyrelsen, 2019). Däremot så är det svenska språket som man som invandrare förväntas att lära sig för att kunna integrera sig och inget annat.

3.0 Tidigare forskning

I detta avsnitt så presenteras olika studier av relevans till uppsatsämnet. Jag har valt fyra olika tidigare forskning som jag har sökt upp med hjälp av databaserna LUBsearch, Scopus och Google scholar. De sökorden som jag har använt mig av är Integration, Swedish, Sweden, Woman, Language.

3.1 Språkrav

I studien språk, krav och medborgarskap som skriven av Rooth och Strömblad (2008) framkommer en kartläggning av 19 länder med språkrav för personer som söker ett medborgarskap i landet. Studien visar att det inte är lätt att påvisa skillnader inom integrationsprocessen mellan länder som har infört ett språkrav och länder som inte har det. Studien talar bland annat om konsekvenserna vid införandet av ett språkrav men tar även hänsyn till att förstå syftet bakom ett språkrav, som att skapa ett incitament för att invandrare som ännu inte har lärt sig språket ska öka sina kunskaper inom det (Rooth, Strömblad, 2008).

Däremot så bör värdet av medborgarskapet uppfylla särskilda krav för att det ska skapa det incitamentet (Rooth, Strömblad, 2008). Medborgarskapet ska bland annat ha ett högt värde för att kunna lära sig språket och ansöka om det. Men när medborgarskapet inte uppfyller de kraven så kan man välja att avstå från att ansöka om ett medborgarskap då man känner att sitt språk är för bristande och det leder inte till en förbättrad integration.

Pochon-berger och Lenz (2014) presenterar i en litteraturstudie senaste utvecklingen inom språkrav och språktester för invandrare. Studien utgår ifrån europeiska länder men även andra västerländska länder. Den är indelad i två kapitel där det första presenterar en överblick av den senaste utvecklingen inom bland annat språkraven för invandrare samt medborgarskap.

Det andra kapitlet behandlar systematiskt ämnen från den pågående debatten om språktester för invandrare och vad de kan ha för betydelse för integrationen. Att språkrav kan leda till motsatt effekt nämns även i denna studie och motiveras av att svårare språktester som används för att gå vidare inom integrationsprocessen kan anses vara onödiga, tillföra stress

och avskräcka invandrare från att gå vidare i processen av få ett medborgarskap (Ponchon-Berger, Lenz, 2014).

3.2 Bakgrundens betydelse

Bucken et al. (2020) presenterar forskning om integration och vilken roll den spelar in i integrationen av syriska flyktingar jämfört med flyktingar från Bosnien-Hercegovina i Sverige. Enligt Bucken et al. (2020) så finns det lite forskning om skillnaderna och likheterna mellan den bosniska och syriska flyktingvågen. Trots att det finns likheter kring erfarenheterna som tidigare flyktingar från konfliktområden har haft inom integrationen så fortsätter man att undersöka den senaste flyktingvågen som Europa har haft utan att ta hänsyn de tidigare erfarenheterna. Studien använder sig av nittio intervjuer som var gjorda med flyktingar från Bosnien-Hercegovina samt Syrien. Bucken et al. (2020) fokuserade på flyktingar från dessa länder eftersom länderna är de två länder som Europa har haft mest erfarenhet av under de senaste trettio åren. Det talas även om hur invandringen kan ses som en process med två tillvägagångssätt. Där den första handlar om att den kräver anpassningar från flyktingens sida men också av värdsamhället (Bucken et al. 2020).

Bucken et al. (2020) talar även om att det ligger en fråga kring vad det är man har integrerat sig i. Detta på grund av att integration går att placera i olika sfärer. Det kan vara att man har integrerat sig socialt, politiskt, ekonomiskt eller kulturellt. Bucken et al. (2020) menar att det har funnits olika former av ökade trender inom integrationspolitiken. Bland annat så kan man se det inom något som benämns som medborgerlig integration som visar ett intresse för att förstärka den nationella identiteten hos nya invandrare. Genom att man tar vissa åtgärder så kan man då se hur dessa innebär att man som invandrare ska skaffa sådant som är bra för samhället som kunskaper, förmågor och attityder (Bucken et al. 2020).

När det kommer till att jämföra behandlingen av flyktingar från Bosnien-Hercegovina och Syrien så har det enligt Bucken et al. (2020) funnits distinkta skillnader som utfärdandet av 50 000 uppehållstillstånd till flyktingarna från Bosnien-Hercegovina jämfört med hur det infördes strängare flyktingpolitik vid den syriska flyktingvågen mellan 2015–2016.

Ett socialt och humant kapital tilldelades då för dessa två olika flyktinggrupper på grund av deras ursprungsland (Bucken et al. 2020). Detta gäller även könsrelaterade frågor där det tas upp att utländska kvinnor från Afrika eller Mellanöstern har svårast att ha ett fotfäste på

arbetsmarknaden jämfört med europeiska invandrare som personer från Bosnien-Hercegovina (Bucken et al. 2020). Detta handlar om att kvinnor från dessa länder oftast tillskrivs rollen som hemmafruar, vilket kan negativt påverka utsikterna för att hamna på arbetsmarknaden. Enligt Bucken et al. (2020) så är det på grund av antaganden av att östeuropéer bär på samma sociala och kulturella värderingar som svenskar har jämfört med invandrare från mellanöstern.

Näre, Abdelhady, Irastorza (2022) presenterar även forskning som talar om skillnaden i behandling av ukrainska flyktingar jämfört med syriska flyktingar. Artikeln nämner hur Jimmie Åkesson som är partiledare för Sverigedemokraterna talar om att ukrainska flyktingar inte anses behöva integrera sig i det svenska samhället då de kommer att åka tillbaka till sina hemländer när kriget är över. Näre, Abdelhady, Irastorza (2022) menar då att det här synsättet har man inte när det gäller syriska invandrare som har flytt sitt hemland av samma anledning. Näre, Abdelhady, Irastorza (2022) jämför det med hur den finska partiledare för sannfinländarna Rikka Purra förklarade varför ukrainska flyktingar förtjänar att få hjälp jämfört med flyktingarna från mellanöstern. Enligt Purra så förtjänar flyktingarna från Ukraina hjälp för att de är européer, kristna och för det mesta kvinnor (Näre, Abdelhady, Irastorza, 2022, 256).

Detta jämförs då men porträtteringen under 2015–2016 av att alla flyktingar var män även om tillgängliga data säger att 51% av de som ansökte om asyl var män och 48% kvinnor och barn (Eurostat 2022, se Näre, Abdelhady, Irastorza 2022).

3.2 Språkets betydelse

Nieuwboer och Rood (2016) presenterar en studie där invandrarkvinnor från arabiska och berbiska bakgrunder studerats för att få en bättre förståelse för vikten att kunna det svenska och nederländska språket. Studien talar om hur de flesta programmen för inläring av ett främmande språk inte fungerar för invandrarkvinnor som är arbetslösa, analfabeter eller lever isolerat från samhället där de saknar grundläggande utbildning och inte kan delta. Det som är det bakomliggande problemet kring detta blir då hur lagstiftningen och kursanordnare sätter samma standarder för alla människor även om varje individ inte har samma förmåga till att lära sig i olika aspekter (Nieuwboer, Rood, 2016).

Även om invandrare är motiverade att lära sig och kan delta i lektioner, så kan de med liten eller ingen läskunnighet i deras modersmål ha svårt att utvecklas över en viss nivå inom det

språket de lär sig. Alltså menar Nieuwboer och Rood (2016) att sådant kan leda till uteslutning och diskriminering av stödet för att socialt integrera sig då de inte kan klara av nivån på standardtesterna och bedömningarna.

Det beskrivs även hur invandrare inte bara får det lättare att integrera sig genom att lära sig språket av det landet de bor i men även genom att tala sitt modersmål med andra personer. Detta sker inte i samma grad som det bör då klassrumsundervisningen för invandrare har varierande grupper av elever från många olika länder (Nieuwboer, Rood, 2016, 30). Alltså är modersmålet inte något som hindrar kvinnorna från att göra framsteg inom sin integreringsprocess utan att det är ett hjälpmedel för dem. Det som har snarare visat sig vara ett hinder är att utbildningsprogrammen inte är anpassade efter kvinnornas förkunskaper och att personer som deltar i klassrummet förväntas ha samma grundläggande kunskaper som sina resterande klasskamrater. Detta kan eventuellt leda till att man inte når de generella kunskapskraven som har ställts (Nieuwboer, Rood, 2016).

3.3 Media och integration

Schmauch och Nygren (2020) visar i sin studie sättet som flyktingar togs emot samt hur integrationsarbetet redovisas i två landsbygdskommuners lokala tidningar i norra Sverige. Enligt Schmauch och Nygren (2020) så kan man genom att titta på lokala tidningar studera berättelser om flyktingmottagandet och integrationsarbetet. Samtidigt så kan man få en djupare kunskap kring personerna som det berättas om och personerna som arbetar med detta. I studien så skriver Schmauch och Nygren (2020) att media har rapporterat både misslyckanden och framgångar med mottagnings och integrationsarbetet vilket har spelat en viktig roll och talar om hur den offentliga debatten är centrerad kring flyktingars skyldigheter att integrera sig i samhället. Schmauch och Nygren (2020) menar att det media presenterar skiljer sig ifrån sätten som officiella dokument och policys definierar integration som en lösning på de sociala utanförskap som de möts av. Därav har media en betydande effekt på hur flyktingar samt integrationen porträtteras. Studien presenterar två olika narrativ där det första är berättande och utgår ifrån flyktingarnas egna berättelser.

En av berättelserna som analyseras i studien är om en 29 årig flykting som kom till Sverige och lärde sig språket på några månader samtidigt som han kunde få ett certifikat som studieledare under den tiden. Schmauch och Nygren (2020,19) menar att de flyktingar som lär

sig språket, tar stegen inför att skaffa ett arbete och skapar sociala nätverk med svenskar ses som de ideala flyktingarna som har gjort det som förväntas av andra flyktingar. Schmauch och Nygren (2020) ser också att det finns andra synsätt där flyktingar kan i stället porträtteras på ett negativt sätt och ses som personer som utnyttjar Sveriges välfärdssystem utan att anstränga sig själva. Det första narrativet kan ses som ett sätt att få flyktingar motiverade för att integrera sig men kan även ses som riktade mot resterande delen av allmänheten och inte primärt flyktingar (Schmauch och Nygren, 2020, 20).

Det andra narrativet som studien talar om berättas utifrån integrationsarbetarnas perspektiv. Alltså personer som volontärat för av ickestatliga organisationer samt välgörenhetsorganisationer. Inom detta narrativ berättas det om volontärarbetet som har pågått. Alltså språkcaféer, kulturevenemang och insamlingar av diverse saker som nya flyktingar är i behov av (Schmauch och Nygren, 2020, 20-21). Detta narrativ ses på så sätt som humant och värmade. Samt så lägger flera artiklar en vikt på att betona fördelarna med det volontärarbetet som pågår. Schmauch och Nygren (2020) talar om hur i den här sortens narrativ så ses integration som något man kan uppnå som ett resultat av välmening från män och kvinnor som ger till de behövande. Schmauch och Nygren (2020) menar då att detta kan ha två konsekvenser, det ena är att flyktingarna förväntas visa tacksamhet för volontärerna för att de har fått möjlighet att integrera sig. I samband med att det finns diskurser om hur invandringen är kostsam för Sverige gör det konsekvenserna tydligare. I det första narrativet beskrivs alltså integration som något som bedrivs av enskilda flyktingar, där är integration något som kan uppnås av engagemang och dedikation. I det andra narrativet kring volontärarbete så beskrivs integration som moraliskt, önskvärt och roligt. Den är bedriven av osjälviska svenska människor som engagerar sig i flyktingarnas lycka och möjligheter (Schmauch och Nygren, 2020, 23). Studien kommer fram till att flyktingar tystas ned i mycket högre grad än vad berättelserna om volontärerna gör. Att flyktingarna själva blir en bakgrund för narrativitet.

Slutligen så jämför studien hur medier i de två norra landsbygderna har sitt fokus på att visa välvillig styrning och integration genom omsorg då dessa kommuner är oftast små och i behov av nya invånare för att klara sig ekonomiskt (Schmauch och Nygren, 2020). På nationell nivå så kan man se att media presenterar integrationen på ett annat sätt. Det tas sällan upp berättelser om arbetare och volontärer eller flyktingar på samma sätt som i norr. Det som syns då är frågor om värderingar eller brist på värderingar. Alltså diskuteras det inom

flyktingpolitiken mer om flyktingars kulturella värderingar och deras kostnader för landet snarare än den nytta som de bidrar med (Schmauch och Nygren, 2020).

4.0 Teori

I det här avsnittet kommer jag att använda mig av tre olika teorier som kommer att vara applicerbara på mina frågeställningar. Den första teorin som kommer att användas är Erving Goffmans (2011) stigma som han delar upp i tre olika kategorier. Den andra teorin som kommer att användas är Fredrik Barths (1989) Ethnic groups and boundaries där teorin om de kulturella gränserna är relevant för att förstå den sociala interaktionen mellan och inom olika grupper av människor. Den tredje teorin är Pierre Bourdieus (1986) kapital teori som innefattar de fyra olika former av kapital där både den kulturella och sociala är relevant för uppsatsen.

4.1 Stigma – Erving Goffman

Goffman (2011) talar om hur samhället kan sätta människor i olika kategorier och det brukar finnas en norm för hur människorna inom kategorin kan förväntas bete sig eller vara. Man kan sätta in en person i en kategori från första åsynen och fastställa egenskaper om deras sociala identitet. Denna person kan däremot visa sig vara olik resterande personer inom kategorin som man har placerat den i och visa egenskaper som samhället ser ned på. Det kan då eventuellt leda till att personen blir utstött och stämplad på ett sätt som innebär stigma (Goffman, 2011). Stigma består alltså av vad Goffman (2011, 11) beskriver som ”en speciell relation mellan ett attribut och ett mönster (stereotypi)”.

Enligt Goffman (2011) finns det tre artskilda typer av stigma som man kan urskilja på. Den första typen som nämns är den förkroppsliga missbildningen. Den andra stigman är psykiska rubbningar som kan vara saker som radikalt politiskt uppträdande, alkoholism och fängelsevistelse. Den sista är den tribala stigman som utgörs av personens ras, nation och religion. Tribala stigmat är avgörande för personen och personens familj då denna typ av stigma kan drabba generation till generation. Det gemensamma för alla tre typer är att personen som innehar dem kommer att få uppmärksamhet som får andra att vända sig ifrån.

Detta är för att de bär på ett stigma och avviker på ett icke önskvärt sätt från andra personers förväntningar av hur man ska vara (Goffman, 2011, 12).

En person som har ett stigma behandlas inte på samma sätt som de normala. När en individ bär på ett stigma så visar inte personerna som den har att göra med hänsyn till hans normala sidor (Goffman, 2011). På så sätt kan det även ske en generalisering eller antaganden kring personens stigma. Det kan vara att en person kommer från ett annat land och det är deras tribala stigma för just omgivningen de befinner sig i. Då kan de normala exempelvis anta att personen inte talar deras språk och undvika kommunikation eller tala väldigt långsamt för att man har en uppfattning om att deras stigma inte får de att vara kapabla till att förstå deras språk. Men det kan även vara något som personens stam har gjort som gör att den bär på stigmat. På så sätt så byggs en stigmatologi, en ideologi för att förklara personens underlägsenhet. De normala övertygar sig själva och sin omgivning om den faran som den stigmatiserade personen representerar (Goffman, 2011, 13).

4.2 Ethnic groups and boundaries – Frederik Barth

Teorin om kulturella gränser och processen av att forma en kulturell identitet presenteras av Fredrik Barth (1989) som något avgörande för den sociala interaktionen som skapas och underhålls av de kulturella gränserna.

Boken *Ethnic groups and boundaries* har två avgörande delar där den första delen talar om självaste konceptet av kulturella gränser och rollen som den sociala interaktionen har. Den andra delen av boken så appliceras teorin på för att fokusera på den rollen som sociala interaktionen och kommunikation har inom konstruktionen och underhållandet av etniska och kulturella gränser.

Kulturella gränser skapas och underhålls genom processen av de sociala interaktioner som människor skapar. Dessa kan involvera ett utbyte av kulturella symboler och meningar mellan individer och grupper (Barth, 1989, 15, 24).

Enligt Barth (1989,9) är kultur endast ett sätt att beskriva beteenden. Därav kan man påstå att det finns diskreta grupper av människor som motsvarar varje kultur även kallade "ethnic units".

Barth (1989, 11) definierar begreppet etniska grupper på fyra olika sätt där det första beskrivs som en population som är biologiskt självförevigande. Detta innebär att det är ett stigma som är ohållbart. Det andra sättet delar fundamentala kulturella värderingar, det tredje utgör ett fält av kommunikation och interaktion. Det sista är att inneha ett medlemskap som identifierar sig själv och kan identifieras av andra. Alla inom gruppen behöver inte ha detta medlemskap men kan användas på ett sätt för att urskilja gruppen från andra eller definiera den.

Barth (1989) introducerar begreppet boundaries eller gränser på svenska, det är gränser inom etniska grupper som fokuserar på att definiera självaste gruppen och inte bara det kulturella som omsluter den. Barth (2011, 15) menar att den gränsen som han talar om är inte regional utan det handlar om sociala gränsen även om den kan ha sitt eget territorium.

4.3 Kapital – Pierre Bourdieu

De fyra olika formerna av kapital identifieras av Bourdieu (1986) och är det ekonomiska, kulturella, sociala samt det symboliska. De olika kapitelen kan användas för att behålla sociala hierarkier, klasskillnader och sociala skillnader men även för att undersöka och förstå de sociala orsaker till dessa benämnda orättvisor som finns i samhället.

Det ekonomiska kapitalet är i form av tillgångar med ett ekonomiskt värde eller ett penningvärde. Det kan vara aktier, bilar eller pengar. Det är något som definierar personen med det kapitalet som en stark köpkraft som kan generera mer makt och rikedom. Dessa kapital kan kopplas till varandra och ett ekonomiskt kapital kan ses som något man ärver då rika familjer kan bidra med ett kulturellt och socialt kapital från generation till generation (Bourdieu, 1993, 85).

Det kulturella kapitalet får man genom sin uppfostran eller det sociala man har växt upp med. Det kan vara kunskap, dialekt, smak och vanor (Bourdieu, 1986). Kulturella kapitalet går även att koppla till ett ekonomiskt kapital med makt och inflytande. Enligt Bourdieu (1986) är det kulturella kapitalet inte något som är jämnt fördelat i samhället utan att det kopplas till olika sociala faktorer så som klass, ras och kön som man identifierar sig med (Bourdieu, 1986).

Detta går hand i hand med det ekonomiska kapitalet då det kulturella kan innebära utbildning, kunskap och kulturella erfarenheter som endast de med ett ekonomiskt kapital kan ha fått tillgång till (Bourdieu, 1986). Enligt Bourdieu (1986) kan det kulturella kapitalet vara att man har materiellt kulturellt kapital. Detta kan innebära dyrbara konstverk, litteratur eller bilar.

Men detta kapital kan variera beroende på samhället man befinner sig i då alla samhällen inte ser på värdet av materiella saker på samma sätt. Det materiella som man äger kan eller är för att visa kulturellt status och signalera på ett prestigefyllt sätt att man inte har samma kulturella kapital som någon annan.

Alltså att deras material har ett högre värde inom deras samhälle och därav bidrar till mer objektifierat kulturellt kapital (Bourdieu, 1986).

Det sociala kapitalet används för att förstå hur en persons resurser och möjligheter kan vara kopplat till deras sociala relationer och nätverk (Bourdieu, 1986). Det kulturella kapitalet är vad du har och vilka kunskaper du kan medan det sociala är vilka du känner. Du kan även ha ett socialt kapital genom att ha få sociala kontakter om dina kontakter har ett högt bindande socialt kapital (Bourdieu, 1986). Dina sociala relationer är då avgörande för ditt kapital. Du kan antingen ärva dina sociala kontakter eller skapa nya, med många sociala kontakter så får du ett starkt socialt kapital. Men du kan även ha ett socialt kapital genom att ha få sociala kontakter om dina kontakter har ett högt bindande socialt kapital. Med ett starkt socialt kapital så kan man ha ett större inflytande och därmed mer makt (Bourdieu, 1986).

Dessa olika former av kulturella kapital kan då hänga ihop och du kan öka ditt kulturella kapital. Att gå på ett universitet ökar på ditt institutionella kulturella kapital och ett mer välkänt universitet ger dig ett större kapital. Nivån av utbildningen kan öka kapitalet då en titel som doktorand ger dig ett större institutionellt kapital än om du bara har läst till en kandidatexamen eller masterexamen (Bourdieu, 1986).

Den sista formen av kapital som Bourdieu (1986) talar om är det symboliska. Det symboliska kapitalet kan visa tillhörighet och betydelse. Ett symboliskt kapital handlar om vad gruppen tycker är betydelsefullt och kan på så sätt inte ha samma betydelse för en annan grupp. Det kan vara saker som kläder, dialekt och utseende. Det som blir avgörande för vad som är betydelsefullt eller inte inom det här kapitalet är det sociala sammanhanget (Bourdieu, 1986).

5.0 Metod

5.1 Urval

Jag började arbetet med att samla empiri genom att rekrytera personer att intervjua. De intervjupersonerna valdes utifrån kriterier som ansågs vara lämpliga för studien. Det skulle vara kvinnor som talade arabiska, som bor eller har bott i ett invandrartätt område samt är över 30 års åldern. Detta för att arabiska språket är ett väldigt stort språk i världen idag och en stor del av Sveriges invandrare består av arabisktalande personer. Det arabiska språket valdes även för att det är Sveriges näst största modersmål efter svenskan. (Parkvall, 2018)

Intervjuerna skedde med fyra personer och det är ett begränsat urval som inte är representativt av alla arabisktalande kvinnor. Det är inte möjligt att dra slutsatser utifrån endast fyra intervjupersoner men uppsatsen innehåller ändå en mångfald av erfarenheter som bidrar till en möjlighet för diskussion och analys.

Då studien endast fokuserar på kvinnor och inte män så får man en inblick in i hur just deras integrationen har upplevts. De fyra kvinnorna som har intervjuats har olika erfarenheter då de har flyttat till Sverige olika årtal. De kommer även ifrån två olika länder därav får urvalet en variation.

I media får man oftast negativ information om när integrationen har misslyckats och man kan tänka sig att det oftast cirkulera kring männens erfarenheter. Då det svenska språket var även intressant för min studie så valdes det att ha kvinnor över 30 år då det ökar sannolikheten för att intervjupersonen har läst svenska på SFI (eller något motsvarigt) Det är även eftersom det är vanligast att anlända till Sverige vid över 25 års åldern som kvinna (SCB, 2022).

Kvinnorna som intervjuades kom från mellanöstern och var från länderna Syrien och Irak.

Kvinnorna har fått ett fiktivt namn för att säkerställa att deras identitet hålls anonymt.

- Alyia är mellan 40–50 år gammal och flyttade till Sverige från Irak år 1998
- Farah är mellan 50–60 år gammal och flyttade till Sverige från Syrien år 1991
- Basma är mellan 50–60 år gammal och flyttade till Sverige från Irak år 2007
- Hawa är mellan 30–40 år gammal och flyttade till Sverige från Syrien år 2019

5.2 Val av metod

Studien har utgått ifrån en kvalitativ forskningsmetod och har haft semistrukturerade intervjuer med arabiska kvinnor för att samla in empiri.

Denna intervjuform öppnar upp möjligheter för flexibla frågor och en frihet för intervjupersonen att tala om det som den själv tycker är relevant att besvara frågorna med samtidigt som man använder sig av teman som berör ämnet (Bryman, 2018, 301–302).

Med en frågeguide tillgänglig så har man en grund att utgå ifrån som öppnar upp diskussioner till ytterligare frågor. Frågeguiden som jag använde mig av finns tillgänglig som bilaga till denna uppsats. Med hjälp av en kvalitativ metod kan jag utforma min studie efter intervjupersonernas erfarenhet och upplevelser när det kommer till ämnet integration. På så sätt kan författaren få en bredare förståelse för ämnet och kvinnornas perspektiv.

Detta är viktigt då min forskningsfråga utgår ifrån vad integration betyder för just mina intervjupersoner och det är en fråga som endast de själva kan besvara. Vid användning av andra metoder så som statistik eller frågeformulär så skulle det försvårat processen av att ställa följdfrågor för att få reda på mer information, alltså skulle inte svaren vara fylliga och detaljrika. Det skulle även inte passa in i min studie då det skulle stoppa mina intervjupersoner att röra sig i olika riktningar som de själva väljer. Hade jag valt en kvantitativ metod hade jag inte heller kunnat ha en flexibel riktning eller titta på just intervjupersonens intresse. Det hade istället varit från mitt intresse att utgå ifrån vad endast jag tycker kan vara relevant som svar för mina frågor (Bryman, 2018, 301–302).

Intervjuerna skedde på arabiska för att intervjupersonerna kunde tala mer fritt och flytande då det var deras modersmål. Det var även fördelaktigt för mig att själv vara en arabisktalande kvinna då det skapade en större bekvämlighet under intervjun. Att jag talar samma språk som de gör och har föräldrar som har gått igenom samma integrationsprocess skapar en tillit. Detta är något som man kan även se inom forskning om hur minoritetsgrupper väljer att delta i studier som hålls av personer med samma etnicitet och man kan se att personer som söker vård känner mer tillit för en vårdgivare som är av samma etnicitet (Davis et al, 2013).

5.3 Genomförande

Ett informationsbrev som finns tillgänglig som bilaga till denna uppsats skickades ut i Facebook-grupper som riktar sig mot personer som identifierar sig som kvinnor. Dessa Facebook-grupper hade från 8 000 till 178 000 medlemmar. Detta var lämpligt för att nå ut till fler möjliga intervjupersoner i landet. Informationsbrevet skrevs på både svenska och arabiska och hängdes även upp på vissa anslagstavlor i invandrartäta områden i Malmö och finns översatta på arabiska. Föreningar i Malmö kontaktades även via mejl med samma informationsbrev. En av föreningarna som hittade personer som var intresserade var en internationell förening i Malmö. Däremot så var endast en person utav de tre intresserade medlemmarna kvalificerad för mina urvalskriterier.

Jag använde mig av flera urvalsmetoder då det visade sig vara svårt att få svar från föreningar men även svårt att få ett intresse från potentiella intervjupersoner. Bland annat så var det många som kände sig osäkra kring att bli intervjuade och ställde in intervjuerna.

Anledning bakom att jag kombinerade urvalsmetoder var den som huvudsakligen fungerade bäst för att få intervjupersoner.

Inför den första intervjupersonen så använde jag mig av ett bekvämlighetsurval genom att jag fick kontakt med henne via en bekant. Detta var möjligt på grund av mitt sociala nätverk och ledde mig därefter vidare till resterande intervjupersoner via snöbollsmetoden då den första deltagaren var villig att hjälpa till och tipsa vidare om personer inom samma urvalspopulation.

Intervjuerna var mellan 15 och 40 minuter långa. Tre av intervjuer skedde via ett telefonsamtal och spelades in. Samtidigt som de spelades in så gjordes det anteckningar på saker som var anmärkningsvärt under intervjuens gång.

Det kunde vara saker såsom en förändring i tonen kring en viss fråga eller ifall ett svar var likt någon annans för att sedan analysera likheterna i svaren när man väl kommer till analysen och hitta ett tema som är gemensamt för svaren.

Den personen som jag intervjuade i ansikte mot ansikte så hölls intervjun på kontoret till föreningen som jag fick kontakt med i Malmö. Då befann sig en praktikant där i samma rum som var cirkelledare till intervjupersonen och det skapade en trygghet för henne. Samtidigt så kunde intervjupersonen tala fritt med mig då praktikanten inte talade arabiska.

För intervjupersonen som jag träffade i verkligheten användes samma metoder som för de intervjuer som skedde via telefonsamtalen.

Men då kunde jag även anteckna förändring vid kroppsspråk då det var möjligt för mig att se det.

En intervjuguide användes vid intervjun och följdfrågor kunde ställas för att samla mer information kring hur personen tänkte eller kände. Med intervjupersonerna som kom från Syrien säkerställde jag innan vi började om de kunde förstå min irakiska dialekt, vid otydlighet så bytte jag även till den syriska dialekten för att kunna se till att frågan inte missuppfattas då dialektala skillnader kan vara stora och till min fördel så behärskade jag båda arabiska dialekterna.

5.4 Arbete med material

Vidare så transkriberades intervjuerna för att få en överblick över svaren och för att underlätta analysen. Det togs hänsyn till att man inte kan lita helt på sitt minne och kan glömma bort många viktiga delar ifall det endast spelas in eller transkriberar de delarna man anser stämma överens med sin fråga. Därför transkriberades all information ordagrant (Tavory, Timmermans, 2014).

Alla intervjuer blev översatta till svenska samtidigt som transkriberingen skedde. Att transkribera och översätta ett material tar längre tid och det ledde till att jag behövde hålla mig till endast fyra intervjupersoner för att kunna bli klar med studien i tid. Det fanns fördelar med att intervjuerna skedde på arabiska då intervjupersonerna kunde uttrycka sig flitigt, förklara vad de menar i detalj och tala utan några hinder. Alla intervjupersoner talade lite svenska men inte tillräckligt för att kunna uttrycka sig flitigt. Hade intervjuerna varit på svenska så skulle mycket av informationen som jag fick inte framkomma så tydligt på just svenska språket. Vissa intervjupersoner hade även inte kunnat förstå något överhuvudtaget.

Det som var en begränsning med att intervjun inte skedde på svenska är hur en översättning kan få det ursprungliga svaret att tappa nyansen. Det finns även vissa begrepp som är svåra att översätta då de tappar sin mening i följd av det. Jag har därefter valt att utgå ifrån en tematisk analys för att hitta teman i min data. Jag kommer att använda min insamlade empiri för att analysera och identifiera mönster till min tematiska analys, detta är på grund av att jag hade en semi-strukturerad intervju där jag även såg till att fokusera på kvinnornas erfarenheter och upplevelser. Intervjuerna innehåller därav en stor mängd av olika ämnen och teman som jag kommer att jämföra för att hitta tydliga likheter eller skillnader mellan svaren som jag har samlat in genom intervjuerna (Bryman, 2018).

5.5 Etik

Jag använde mig utav de fyra forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning (Vetenskapsrådet, 2002).

Eftersom jag använder mig av forskningspersoner genom att intervjua så bör jag ha ett samtyckesavtal som de får skriva på innan intervjun sker. Detta är då det första kravet enligt Vetenskapsrådet (2002) Mallen som jag använder till avtalet är delvis min men även ifrån etikprövningsmyndigheten för att säkerställa att den är duglig. Samtyckesavtalet finns som bilaga till denna uppsats. Samtycket är även specifikt för endast denna studie och ingen annan. Alltså kommer materialet som samlas in att inte användas i andra studier om inte samtycke för det begärs. Detta är något som gäller tillsammans med nyttjandekravet. Tillsammans med intervjupersonen gick jag igenom avtalet och förklarade utförligt vad det innebär att skriva på detta avtal och vad det innebär att vara med i min studie. Detta för att säkerställa att intervjupersonen förstår vad den har för rättigheter men även för att säkerställa att allt förstås då en sådan risk kan finnas vid språkhinder (Vetenskapsrådet, 2002).

Jag har även följt reglerna gällande det kravet och sett till att informera mina intervjupersoner om deras uppgift inom projektet och deras rättigheter. Informationsbrevet finns tillgänglig som bilaga till denna uppsats på både svenska och arabiska.

Jag har informerat om att de kan när som helst avbryta intervjun eller inte svara på frågorna som jag ställer då deras deltagande är frivilligt.

Detta går ihop med den tredje regeln där intervjupersonen själva får bestämma hur länge de vill medverka och på vilka villkor. Jag har informerat om att intervjuerna skulle vara på ungefär 15 till 30 minuter långa.

Kravet för konfidentialitet även följts och intervjupersonernas uppgifter har lagrats och avrapporterats på bästa möjliga sätt för att hålla deras identiteter anonyma och skydda deras personuppgifter. Det går inte att identifiera intervjupersonerna utifrån den data som är lagrad.

5.6 Analysmetod

Jag började med att transkribera mina intervjuer ordagrant och lyssna på intervjuerna en extra gång för att säkerställa att jag har fått med allt samt för att säkerställa att det har blivit korrekt översatt. Materialet har därefter kodats noggrant.

Som jag nämnde ovan valde jag att analysera mitt datamaterial med hjälp av en tematisk analys för att identifiera de olika teman som framkommer under kodningsprocessen när kvinnorna berättar om sina erfarenheter under intervjun. Därefter så fullbordades ännu en kodning med utgångspunkt i mina forskningsfrågor för att säkerställa att de teman som jag har hittat är relevanta för frågorna som jag vill få besvarade. Ett hjälpmedel som jag använde mig av under kodningen var mina anteckningar som skedde under intervjun. Dessa anteckningar kunde leda mig tillbaka till de ämnen som jag fann likheter och skillnader i när det kom till berättelserna och kunde tolka samt förstå utifrån det. Detta är eftersom jag använder mig av en kvalitativ metod och då generaliseras inte svaren.

Detta underlättade kodningen inför min tematiska analys och likheter samt skillnader kunde identifieras inom de olika teman som framkom. En viss del data användes inte till analysen då det fanns ett begränsat utrymme för det.

6.0 Analys

Detta avsnitt kommer att presentera resultatet av min uppsats. Empirin har kodats och vidare tolkats med hjälp av teorin. En tematisk analys har utförts för att identifiera tre olika teman. Dessa tre olika teman kommer att hjälpa till att besvara mina forskningsfrågor och är följande: *Den goda och den dåliga invandraren, Språket har en viktig roll, Avsaknaden av svenska vänner är den stora barriären.*

6.1 Den goda och den dåliga invandraren.

Kvinnorna som intervjuades har bott i Sverige olika länge och har därför olika erfarenheter kring hur de ser på samhället runt omkring sig. De berättar därför om sina olika erfarenheter

kring hur invandringen har påverkat deras liv i Sverige och hur deras relationer med andra arabisktalande personer ser ut.

När frågan ställdes kring om de ser några skillnader på Sverige idag jämfört med när de först kom till landet så besvarar alla förutom en deltagare genom att berätta om deras negativa syn på den nuvarande invandringen. De kvinnorna som hade en negativ syn på invandringen var äldre och hade bott i Sverige längre än kvinnan som inte besvarade frågan på samma sätt:

Farah är en av personerna som ansåg att Sverige har blivit sämre, hon talar om hur hon tyckte om landet när hon först flyttade hit men har senare börjat att ogilla det.

Farah besvarar frågan på följande sätt.

När jag först kom hit så gillade jag Sverige, men vid kanske 2007 så kom de nyanlända invandrarna till Sverige som smutsade ner det och förstörde allt. De förstörde med droger och de förstörde med stölder. Alltså allting är förstört på grund av dem.

Farah ser då invandringen som något negativt och uttryckte det ett flertal gånger under intervjuens gång. Hon anser att Sverige har varit ett bättre land innan alla invandrare kom vid 2007. Farah förtydligade däremot ett flertal gånger att detta inte gällde en av de andra deltagarna som hon kände och motiverade att den andra deltagaren var en god invandrare. Det som de andra deltagarna även hade gemensamt var hur de uttryckte sina åsikter kring att ha arabiska vänner eller inte. Likt Farah så ansåg Basma att arabiska vänner var något negativt och kunde orsaka problem:

Det är fint att umgås med svenskar om jag ska vara ärlig. Verkligen, varför ska jag ljuga? De är inte som araber. Araberna går dig bakom ryggen och hugger dig.

Basma berättar om hur hon hellre har svenska vänner än arabiska vänner. Man kan då tolka det som att kvinnorna ser ett stigma med sitt ursprung och försöker att på något sätt skilja sig ifrån det. Att de är medvetna om den tribala stigman som de bär på och för vidare det på andra människor från samma ursprung. Men när det kommer till sig själva så kan de ha en uppfattning om att deras stigma inte identifierar just dem men den identifierar alla andra som bär på det stigmat. Alltså i det här fallet kan den personen som är värre stigmatiserad så som den nya invandraren bli utsatta av samma negativa attityder som de icke-stigmatiserade har (Goffman, 2011, 117–118).

Detta framkommer även i frågan om man anser att det är bättre att bo någonstans där personer förstår arabiska eller inte som ställs till Farah.

på gud så hade jag önskat att allting var utan araber. Dessutom så är det ju att jag bor runt araber på gud så beblandar jag mig inte med dem. Det har jag aldrig aldrig aldrig gjort. Det är många runt omkring mig men jag beblandar mig inte med dem. Jag är inte bekväm runt dem, jag får bara huvudvärk runt omkring dem det är bättre att jag sitter i mitt hem och stänger för min dörr. Har jag rätt eller fel?

Farahs ställning till ett samhälle med araber är väldigt negativt, hon tar upp att de ger henne huvudvärk och att hon aldrig kommer vilja beblanda sig med dem och väljer att hellre stänga för sin dörr än att vara runt omkring dem.

När Aliya ställdes frågan om hon känner en skillnad mellan Sverige idag jämfört med förr så berättar hon att hon ser skillnaden i respekten för människor, hon upplever att det finns en skillnad.

jag ser mycket skillnad, jag älskar gamla Sverige mer än dagens Sverige. Förut var det mer respekt för människan och alla fick vård. Idag så har det kommit fler flyktingar och vården har blivit dålig. Flyktingarna har gett oss ett dåligt namn. Vi som har bott här längst blir inte behandlade med respekt längre.

Det här tyder på att de tre kvinnorna skapar en gräns mellan sig själva och de andra invandrarna i landet. De ser sig själva som bra personer och skyller på att resterande araber eller invandrare inte är det. Aliya tyder även på att hon inte blir behandlad med respekt längre även om hon har bott i landet länge och det kan innebära att hon ser sig själv förtjäna respekten mer än vad en ny flykting gör. Gränsen som de då skapar grundar sig i att de har bott i landet i en längre tid än andra och anser att de förtjänar att skydda sig själv som en grupp (Barth, 1989, 15–16).

6.2 Språket har en viktig roll.

Språket anses vara ett av integrations viktigaste kärna för att den ska lyckas och inom media är det ett stort ämne inom politiken att förstärka utbildningen för invandrare så att de kan lära sig språket. För att utan språket kan de inte integrera sig.

Även kvinnorna håller med om att det är svårt att leva i ett samhälle utan att kunna tala språket och de upplever att det kan försvåra vardagen för dem genom flera olika sätt. Det kan vara genom att inte kunna tala med sina läkare, inte kunna tala på affärer och butiker. Men även att inte kunna förstå deras barn. Det som även berättas är att det kan finnas någon känsla av skam genom att inte kunna tala språket. Under intervjuerna så berättades det en del om hur de ser på det svenska språket och varför som de har valt att försöka lära sig det. För att kvinnorna inte ska hamna i ett utanförskap och för att passa in i det svenska samhället så känner de ett starkt behov av språket (Barth, 1989).

Aliya talar om hur hon tycker att det är viktigt att kunna svenska för att förstå vad folk säger och för att kunna klara sig i landet. Vid frågan kring vad hon tyckte om sin SFI utbildning så svarar hon följande:

För min del så tyckte jag verkligen om det eftersom jag utvecklade mig själv. Hade jag inte gått till SFI så hade jag inte kunnat anpassa mig till det svenska samhället. Varför? Jo för att hade en person som varit svensk stått framför mig och pratat och jag hade inte förstått något eller bara stått där och stirrat och skakat på huvudet för att jag inte förstår så hade han bara skrattat åt mig och jag hade sårat min heder.

Med citatet ovan kan det förklaras som att Aliya är rädd för att såra hennes heder. Hon anser att det är viktigt för henne att kunna språket för att undvika att förödmjukelse. På det sättet kan man se att Aliya känner en rädsla över att bli sedd på ett sätt som är stigmatiserande och känner att hon måste visa att hon kan svenska till en svensk person även om hon inte talar det flytande. På så sätt kan hon försöka visa att hon förstår svenska, för att skydda bilden av sig själv som andra personer kan få av henne utifrån faktum att hon är en invandrare. På så sätt kan man tolka det som att Aliya är misskrediterad då det som läggs märke till är hennes misskrediterade egenskaper (Goffman, 2011, 51–52).

På ett likvärdigt sätt kan man tolka det Basma berättar om hur hon har svårt för att prata med sina barns lärare när hon behöver komma till skolan men väljer ändå att inte ta emot hjälp:

Man brukar få frågan om man behöver tolk (...) Ingen vill bli hånad av sina barn för att de inte kan svenska, därför vill jag inte ha en tolk på utvecklingssamtalen även om det hade varit lättare för mig.

Basma och hennes barns utländska ursprung blir då ett tecken som leder till att de får frågor om föräldrarna behöver en tolk inför deras utvecklingssamtal. Det här förklarar då Basma som något som får henne att vilja neka möjligheten till tolk då hon inte vill ses ned på genom antaganden om att hon kan ha sämre språkkunskaper. Men även hennes ursprung redan har skapat en uppfattning om att hon möjligtvis skulle kunna sakna kunskap inom det svenska språket (Goffman, 2011, 57–60).

Även Hawa visade sig tala om känslan av skam vid att inte kunna tala det svenska språket:

Det är bra att kunna prata, du kan då svara och känner att du får saker att rulla på. Du behöver då inte få med en tolk eller andra människor för att hjälpa dig. Det är bra att lära sig för att om du inte lär det så kommer du känna skam eller känna dig utanför.

Här talar Hawa om varför det är viktigt för henne att kunna lära sig svenska och likt Aliya och Basma så ligger det en känsla av skam och en rädsla för att hamna utanför. I det här fallet kan det förklaras som att kvinnorna inte vill bli exkluderade från det svenska samhället genom att inte kunna tala språket då de redan har sitt arabiska ursprung som redan utesluter dem från att passa in etniskt och kulturellt (Barth, 1989).

Men även om kvinnorna anser att språket är väldigt viktigt att kunna, finner de fortfarande svårigheter kring att lära sig det. Utöver att de är kvinnor och talar samma språk så kommer dessa kvinnor från olika bakgrunder och har flyttat till Sverige av olika anledningar.

Vid frågan om hur de upplevde att lära sig det svenska språket så svarade kvinnorna på olika sätt. Farah hade bara hunnit studera fram till fjärde klass hemma i Syrien då hon hamnade i en olycka. Därav kände hon sig för gammal för att börja studera igen och ansåg att hennes ålder var ett hinder vid den tiden hon kom till Sverige men även att den fortfarande är ett hinder idag.

Svenskan är inte svår, det är med våra egna händer som vi gör den svår. Men jag börjar bli gammal och jag är inte ung längre. (...) Man kan inte lära sig något i min ålder nu. Det är för sent nu, det är för sent.

Farah menar då att hon inte anser att svenskan är svår men att hennes ålder blir ett hinder för sitt lärande. Hon ser det som att det är för sent att försöka lära sig svenska språket och anser sig själv ha gett upp det.

När Aliya svarar på frågan om hon upplevde att svenskan var lätt att lära sig så nämner hon likheten av språket till engelskan:

Om man fokuserar på det så kan man lära sig det, den är lite lik engelskan. Vi lärde oss engelska i Irak. Så då blir det enklare att lära sig det.

Hon menar alltså att det har varit till fördel för henne vad hon lärde sig i skolan i Irak. Detta kan tyda på att Aliya bär på ett kulturellt kapital som Farah inte har, vilket leder till att de två kvinnorna inte har samma erfarenhet av att lära sig språket då de inte bär på samma kapital eller har samma bakgrund (Bourdieu, 1986).

Enligt Bourdieu (1986) så är språket viktigt inom ett kulturellt kapital då den ger dig tillgång till fördelar vilket i det här fallet är både genom det engelska språket som har hjälpt Aliya att lära sig svenska. Aliya bär alltså på ett språkligt kulturellt kapital som Farah inte har. Det gör så att de hamnar på olika nivåer när det kommer till förmågan att lära sig och då blir det olika erfarenheter av att lära sig språket.

6.3 Avsaknaden av svenska vänner är den stora barriären

Sverige är ett land med mycket segregation i sina städer. Det finns många områden där en särskild folkgrupp dominerar och icke-europeiska invandrare möter höga nivåer av segregation. Samtidigt så kan man se att de bosätter sig i dessa områden (ResSegr, 2017).

Enligt kvinnorna så har detta varit en barriär åt dem. Alla kvinnor som blev intervjuade talar kring detta ämne som ett problem och berättar hur de inte trivs med att bo eller ha bott i områden där det är många som talar deras egna språk eller områden där det är generellt färre svenskar.

Egentligen är det så just nu att de inte låter araber beblanda sig med svenskar. Till exempel så har du många orter i storstäderna där de tränger in invandrarna i ett och samma ställe (...) det är dem som inte låter invandrarna att beblanda sig med svenskar. Varför? För att ni är stökiga, ni respekterar inte svenska lagar, ni respekterar inte grannar vid läggdags eller något. Ni är för fria.

Men hade man låtit alla bo tillsammans så skulle araben känna sig tvungen att respektera lagen och anpassa sig efter svenskarnas vanor. Att få alla att bo tillsammans kommer få personen att inte se sig själv mindre än svensken (...) Så det är det som är felet. Det är de som får dem att inte nå resultatet att de ska följa lagarna.

I citatet ovan så beskriver Aliya hur hon anser att det inte funkar att sätta in alla invandrare i samma områden. Och att man på så sätt inte kan lära sig lagarna och sättet att respektera landet. Samtidigt så berättar hon om hur Sverige inte ger möjlighet för svenskar och invandrare att bo ihop. Alltså att i ett Sverige där svenskar och araber bor tillsammans så hade det sett väldigt annorlunda ut enligt henne.

Aliya anser att segregationen minskar möjligheterna för invandrare att lära sig den svenska kulturen och får en mindre användning av det svenska språket i samband med det.

Aliya talar även om hur hon ser bristen av integration som en anledning till att det är misskötsel i dessa områden och mindre respekt för de svenska värderingarna och levnadssätten. När minoriteter sätts ihop i samma områden socialiserar dem sig bara med varandra inom det området och får ingen möjlighet att integrera sig utanför sina kulturella vanor då svenskar oftast inte bosätter sig där. På så sätt så kan invandraren falla in i att acceptera det och fortsätta att vara en del av minoriteterna (Barth. 1989, 30–32).

Ett ämne som även framträdde i berättelserna var en känsla av att inte kunna bli vänner med svenskar. Vid frågan om vilka länder deras vänner kom från, svarade de fyra kvinnorna med arabiska länder. När man därefter ställde frågan kring varför de inte har svenska vänner så svarade Basma med följande:

Nu svär jag på gud, som du vet så skapar svenskar inga relationer med araber. Jag vet inte varför men grannarna hälsar man bara på och säger några ord och så var det var bara det. Därför har jag inte svenska kompisar. De verkar inte förstå oss, man kan hälsa på varandra men det finns inga sätt att komma närmre svenskar. De är inte intresserade av att lära känna oss. Kanske vill de ut och dricka och känner att araber inte kan göra sådant så de kan inte vara vänner med araber.

Basma menar då att hon inte har kunnat skaffa svenska vänner för att hon har fått en känsla av att de inte vill skapa relationer med araber. Hon nämner hur hon tror att de inte vill vara vänner med henne för att hon inte dricker alkohol. På samma sätt berättar Hawa hur även hon

upplever att svenskar inte brukar vilja bli vänner med araber. Hon upplever att de får göra saker som araber inte får göra och att deras tankesätt är annorlunda jämfört med hennes.

Jag känner att de håller sig till sig själva och brukar inte vilja närma sig (...) Man har inte möjlighet att få något djupare med dem då vi har saker som vi inte får göra som araber. Jag vet inte om jag kan blanda in religion i det här men religionen spelar också en roll. De får till exempel gå ut nio eller tio på natten och stanna uppe på något ställe där det finns alkohol. Det där är något som vi inte kan göra. Inte allihop, självklart handlar det om personen till person men de som är muslimer eller araber med kultur från mellanöstern så kan inte göra sådant. Man kan inte komma in djupare i deras kultur på det sättet. Deras tankesätt är annorlunda och deras vanor är också det, det är bara annorlunda.

Hawa menar att hon inte kan skaffa svenska vänner för att de håller sig till sig själva och inte känner att araber har samma intresse för att umgås med henne. Eftersom hon då bär på ett lägre socialt kapital genom att hennes religion hindrar henne från att kunna vara ute och festa eller dricka alkohol så påverkar det hennes sociala nätverk vilket leder till att hon inte får samma kontakt med svenskar som andra svenskar gör (Bourdieu, 1986).

Kvinnorna upplever även svårigheter kring att komma vidare i samhället och talar om hur de inte kan integrera sig om de inte kan få ett jobb. Aliya berättar att hon tycker att det sällan är som invandrare får jobb.

Jag hade gärna velat jobba men det finns inga möjligheter till jobb. Det finns inga jobb som jag kan ta. De flesta jobben som ges till alla invandrare är städjobb, man brukar aldrig få det yrket man önskar att jobba med

Även Hawa talar om att hon inte kan få jobb. Hon uttrycker att hon anser det vara jobbigt att behöva börja om från grunden för att kunna studera till något som ger jobb möjligheter och ser det som omöjligt att göra som person som har flyttat till Sverige i vuxen ålder:

Jag kan inte vara färdig utbildad när jag är över 40, då kommer jag knappt hinna jobba innan jag måste gå i pension.

På grund av bristen på utbildning som dessa kvinnor har så har de ett lägre kulturellt kapital vilket kan leda till att de inte har samma möjligheter till att lyckas inom arbetslivet som någon som har ett högre kulturellt kapital genom sin utbildning (Bourdieu, 1986). De ser då inga möjligheter till att försöka söka sig ett jobb eller en högre utbildning.

7.0 Diskussion/slutsatser.

Analysen presenterar förklaringar kring språkets betydelse för kvinnornas integration och visar hur de har visat olika reaktioner kring hur det var att lära sig det. Det här tyder på att alla invandrare inte har samma utbildningsbakgrund och förmåga att lära sig ett nytt språk precis som hur Nieuwboer och Rood (2016) presenterar det i sin studie kring vikten av språket. Bourdieu (1986) menar att språket kan vara avgörande för hur människor socialt interagerar med varandra. Och vid brist på möjligheter att lära sig språket utifrån sin egen personliga kunskapsnivå så riskerar man att tappa motivationen eller inte komma långt med sin utbildning. Detta leder eventuellt till en risk att man hamnar i ett utanförskap.

De olika reaktioner till hur de upplevde att lära sig svenska språket, kan tyda på att alla inte har samma kunskaper och att man borde anpassa utbildningen efter det, tex så säger Aliya att de var flera olika etniciteter i klassrummet och alla olika etniciteter har annorlunda språk som gör så att vissa har det enklare och vissa har det svårare. Vissa har kanske till och med aldrig lärt sig engelskan så som Aliya har.

Kring Schmauch och Nygren (2020) tidigare forskning om media i norra Sverige och de två olika narrativen så skulle det vara möjligt att tolka det första narrativet på ännu ett sätt. Det första narrativet handlar om hur man visar upp de flyktingar som det har gått bra för på media och kan då möjligtvis få andra flyktingar att vilja göra samma sak. Det skulle även vara möjligt att detta narrativ skapar ett sätt för invandrare att se negativt sådana situationer och får dem att skapa en barriär mellan varandra. Alltså att invandrare som då läser tidningen kan börja känna att de är goda invandrare som följer går framåt inom deras integrationsprocess medan de som inte gör det är dåliga invandrare som förstör för de andra.

Detta är likt processen som nämns av Bucken et al. (2020) där det talas om hur invandringen kan ha två tillvägagångssätt. Där den första bland annat kräver anpassningar från flyktingens sida (Bucken et al. 2020) anpassningen som sker då kan komma med stigma kring bilden av en dålig invandrare och man kan då försöka att bete sig som den normale för att gå emot den som är mest stigmatiserade alltså den problematiska invandraren (Goffman, 2011).

Kring temat barriären så framkom det att kvinnorna upplevde svårigheter kring att skaffa sig svenska vänner och att de inte hade samma tankesätt och intressen. Detta kan vara på grund av den bristande integrationen som leder till att invandrare och svenskar inte har möjlighet till att lära känna varandra. Om en invandrare inte vågar ta sig ut ur arbetslivet på grund av språkliga hinder så kan de inte träffa svenskar och kan inte lära känna dem. Det är på så sätt svårt att bli en svensk när man inte får möjligheten till att ta del av Sverige utifrån deras nivå av kunskap.

7.1 Vidare forskning

Inom denna uppsats så har jag undersökt integration ur arabisktalande kvinnors perspektiv. Då arabiskans framväxt har varit relevant och möjligheter till att kunna utföra intervjuerna har förstärkts av att jag är en kvinna som talar deras språk så har detta varit till min fördel.

Det hade varit intressant att kunna se hur männen ser på integrationen jämfört med varandra eller jämfört med kvinnorna och då ha ett djupare genusperspektiv på integrationen.

Det hade även varit intressant att titta vidare på andra etniciteter så som somalier, Afghaner eller iranier för att se hur just deras erfarenheter är och med det skiljer sig jämfört med araber då mitt urval var begränsat.

Referenser

Barth, Fredrik (red). (1989). *Ethnic groups and boundaries: the social organization of culture difference*. Prospect Heights, Ill.: Waveland Press, Inc.

Bergnehr, Disa. Aronson, Olov. Enell, Sofia. 2020. Friends through school and family: Refugee girls' talk about friendship formation. *A journal of global child research*, 27(4):530-544. <https://doi.org/10.1177/0907568220923718>

Bourdieu, Pierre, Richardson, John G. (red). (1986). *Handbook of theory and research for the sociology of education*. Westport, Conn.: Greenwood Press pp. 241-58

Bourdieu, Pierre (1993). *Kultursociologiska texter*. 4. uppl. Stockholm: B. Östlings bokförl. Symposion

Bryman, Alan (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Tredje upplagan Stockholm: Liber
Davis, R,E. Couper, M, P. Janz, N, K. Caldwell, C, H. Resnicow, K. 2010. Interviewer effects in public health surveys, *Health Education Research*, 25(1): 14-26. <https://doi.org/10.1093/her/cyp046>

Goffman, Erving (2011). *Stigma: den avvikandes roll och identitet*. 3. uppl. Stockholm: Norstedt

Moderaterna. 2020. Integration. *Moderaterna vill införa skarpare språkrav*. <https://moderaterna.se/var-politik/integration/> (Hämtad 2023-01-03)

Nieuwboer, Christa. Rood, Rogier V. 2016. Learning language that matters: A pedagogical method to support migrant mothers without formal education experience in their social integration in Western countries. *International journal of intercultural Relations*, 51: 29-40. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2016.01.002>

Näre, Lena. Abdelhady, Dalia. Irastorza, Nahikari. 2022. What can we learn from the reception of Ukrainian refugees. *Nordic Journal of Migration Research*, 12(3): 255–258. DOI:<https://doi.org/10.33134/njmr.620>

Olsson, Hans 2022. Ministern: Beredd att göra allt för att minska invandringen. *Dagens Nyheter*. 8 december. <https://www.dn.se/sverige/ministern-beredd-att-gora-allt-for-att-minska-invandringen/>

Parkvall, Mikael. 2018. Arabiska Sveriges näst största modersmål. *Svenska Dagbladet*.
URN: [urn:nbn:se:su:diva-159773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:se:su:diva-159773)

Ponchon-Berger, Evelyn. Lenz, Peter. 2014. Language requirements and language testing for immigration and integration purposes : A synthesis of academic literature. 41.
https://doc.rero.ch/record/232954/files/Resid_IPL_EN_05_06_2014_web2.pdf

Residential segregation in Europe. 2017. Comparing residential segregation levels in Europe: innovative methods show new results. <https://www.residentalsegregation.org/research-findings> (Hämtad 2023-01-03)

Rooth, Dan-Olof. Strömblad, Per. 2008. *Språk, krav och medborgarskap*.
Globaliseringsrådet: Regeringskansliet

SCB. 2022. Människorna i Sverige. *Invandring till Sverige*. <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/invandring-till-sverige/#Timeline> (Hämtad 2023-01-03)

Schmauch, Ulrika. Nygren, Katarina. 2020. Committed to Integration: Local Media Representations of Refugee Integration Work in Northern Sweden. *Nordic Journal of Migration Research*, 10(3): 15-26. DOI: <https://doi.org/10.33134/njmr.326>.

Socialdemokraterna. 2022. Integration. <https://www.socialdemokraterna.se/var-politik/a-till-o/integration> (Hämtad 2023-01-03)

Socialstyrelsen. 2019. *Nationella minoriteter*. <https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/nationella-minoriteter/> (Hämtad 2023-01-03)

SOU 2021:2 Utredningen om språk- och samhällskunskapskrav för svenskt medborgarskap och andra frågor om medborgarskap (USSMA). *Krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för svenskt medborgarskap: Delbetänkande*

Studio DN. 2022. Val 2022: Magdalena Andersson (S) ”Vi vill inte ha Chinatowns i Sverige”. *Dagens Nyheter*. 23 augusti.

<https://www.dn.se/sverige/studio-dn-partiledarintervju-magdalena-andersson-s-vi-vill-inte-ha-chinatowns-i-sverige/>

Tavory, Iddo & Timmermans, Stefan (2014). *Abductive analysis: theorizing qualitative research*. Chicago: The University of Chicago Press

Tidöavtalet. 2022.

<https://www.tidöavtalet.se> (Hämtad 2023-01-03)

Vetenskapsrådet, 2002. Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning.

https://www.vr.se/download/18.68c009f71769c7698a41df/1610103120390/Forskningsetiska_principer_VR_2002.pdf (Hämtad 2023-01-03)

Bilagor

INTERVJUGUIDE

Första kontakten – LÄRA KÄNNA

Vilket land du ifrån?

Hur gammal är du?

Vilket år kom du till Sverige?

Hur kom du till Sverige?

Vilka kom du hit med?

Varför lämnade du (landet)?

Vad gillade du med Sverige första gången du kom hit?

Vad gillade du inte?

Hur kände du när du kom till Sverige?

Vart bodde du när du först kom hit?

Fritiden

Vad gör du om vanliga dagar (fritiden)

Har du vänner?

Hur träffade du dina vänner?

Är det enkelt att hitta vänner i Sverige?

Vilka länder kommer dina vänner ifrån?

****Varför har du inga arabiska/svenska vänner?
(om personen nämner endast svenskar eller arabiska länder)**

Svenska språket och kulturen

Känner du att svenska är lätt att lära sig?

Vad är svårt med svenskan?

Har du gått på SFI? Vad tyckte du om det?

Har du studerat något annat än SFI i Sverige?

Har du studerat i (land)

Har du ett jobb? Vad?

Har du haft ett jobb i (land)?

(Om hemmafru: tycker du om det? Varför?)

Berätta om hur det var att lära sig svenska språket och kulturen?

Vad har underlättat att lära sig språket och kulturen?

Är det bättre att bo någonstans där folk förstår arabiska eller inte?

Vilka skillnader la du märke till mellan Sverige och ditt hemland?

Känner du att Sverige respekterar din kultur? Varför/Varför inte?

Känner du dig svensk? Varför/Varför inte?

Vad betyder att vara svensk för dig?

Finns det något i den svenska kulturen som du ännu inte är van vid?

Pratar du svenska hemma? (om nej) när pratar du svenska?

Ser du skillnader på Sverige när du kom jämfört med idag?

**Behandlas arabiska kvinnor annorlunda jämfört med männen?
(känn efter om lämpligt)

SAMTYCKESAVTAL

Du som deltar i en intervju om integration ur arabiskakvinnors perspektiv kommer att få frågor angående dina upplevelser, erfarenhet samt det svenska språket.

- Du kan när som helst under intervjuens gång välja att avbryta
- Du kan när som helst under intervjuens gång välja att inte besvara en fråga
- Du kan när som helst under intervjuens gång välja att stryka bort ett svar.

All data som kommer samlas kommer att vara anonymt och det kan komma att användas en pseudonym eller Alias vid citering av dina svar till frågor.

Samtycke till att delta i projektet

Jag har fått muntlig och/eller skriftlig information om studien och har haft möjlighet att ställa frågor. Jag får behålla den skriftliga informationen.

Plats och datum	Underskrift
	Namnförtydligande

ANNONS PÅ ARABISKA

مرحبا

عم حضر لمشروع التخرج LUND انا عم ادرس الفصل الدراسي الاخير ل (علم الاجتماع (في جامعة Rosengård خطتي هي انه اكتب عن النساء العربيات يلي بيعيشوا في مناطق مثل . بدني اعرف كيف كانت تجربتهم في الانتقال الى السويد . شو بيعملوا في اوقات الفراغ وشو كانت تجاربهم في بلد جديد . المقابلة رح بتكون بين ١٥ ل ٢٠ دقيقة)وطبعاً مع احترام الخصوصية بدون ذكر اسمك)

بتمنى منكم تساعدوني في مشروع التخرج وتتواصلوا معي على هاد الايميل

Zaixete@hotmail.com

او

رقم الموبايل: 0763178914

شكرا

Översättning:

Hej! Jag studerar nu min sista termin inom sociologi på Lunds universitet. Just nu så håller jag på att arbeta med min kandidatuppsats och letar efter arabiska kvinnor att intervjua.

Jag planerar att skriva min kandidatuppsats om arabiska kvinnor som bor i områden så som rosengård. Jag skulle vilja veta hur deras erfarenhet är av att flytta till Sverige, vad de gör på fritiden och hur deras upplevelser är i ett nytt land.

Intervjuerna kommer ta ungefär 15-30 minuter och du kommer att vara anonym.

Kontakta mig gärna via mejl Zaixete@hotmail.com eller telefon 0763178914